

Platforma EU pro účast dětí
Čtvrtá konzultace

NÁZORY DĚTÍ NA CHUDOBU A SOCIÁLNÍ ZAČLENĚNÍ

Shrnutí toho, co děti uvedly

Březen 2026

O CO JDE?

Všechny děti a dospívající by měli mít možnost žít šťastný a zdravý život. Některé děti potřebují dodatečnou podporu, například v oblasti vzdělávání, zdravotní péče, stravování nebo bydlení.

Země Evropské unie (EU) proto zavedly vnitrostátní plány, které mají těmto dětem pomoci. Tyto plány se řídí Evropskou zárukou pro děti.

EU prověřuje, jak tato záruka a vnitrostátní plány fungují.

Proto bylo důležité slyšet přímo od dětí a dospívajících ve věku do osmnácti let, jak se jim žije a jaká je situace v jejich zemích.

V období od 17. října do 8. prosince 2025 se děti z celé EU zúčastnily online průzkumu, ohniskových skupin a rozhovorů prostřednictvím [Platformy EU pro účast dětí](#).

KDO SE ZÚČASTNIL?

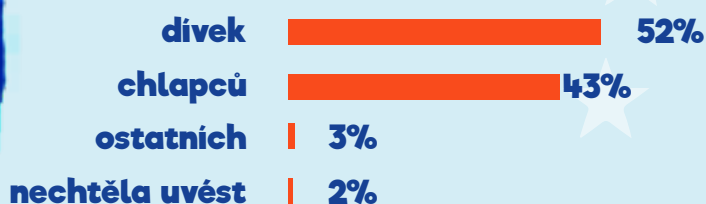
41 736 dětí a dospívajících
ve věku 8 až 17 let

Osoby ze všech **27 zemí EU**
a někteří občané žijící v zahraničí

26 ohniskových skupin
a 45 individuálních rozhovorů
prostřednictvím online průzkumu

SLOVA, KTERÁ JE TŘEBA ZNÁT

 Chudoba	když rodina nemá dostatek peněz na základní potřeby, jako je stravování, bydlení a topení
 Sociální začlenění	když máte pocit, že někam patříte, že se s vámi zachází spravedlivě a že se můžete podílet na všech stránkách každodenního života
 Evropská záruka pro děti	plán EU, který pomáhá zemím zlepšit přístup dětí k základním službám
 Diskriminace	když se s někým zachází nespravedlivě kvůli tomu, kým je, nebo kvůli něčemu, co se ho týká
 Překážka	něco, co člověku ztěžuje získat pomoc a podporu, kterou potřebuje, nebo se připojit k ostatním a cítit se začleněný

HLAVNÍ SDĚLENÍ DĚTÍ

Mnoho dětí uvedlo, že pomoc a služby existují a že se některé věci zlepšily. Ne všechny děti však mohou tuto podporu využívat stejným způsobem.

To znamená, že i když mají děti stejná práva, nemají v každodenním životě vždy stejné příležitosti.

TATO OPATŘENÍ DĚTI CHTĚJÍ!

Aby se k dětem přistupovalo s respektem, pomáhalo se jim, aby se cítily bezpečně, aby se chránilo jejich soukromí a aby se nevyčleňovaly

Aby se zajistila praktická, včasná a spolehlivá podpora, zejména pro děti, které se čelí větším překážkám

Aby se snížily nebo odstranily náklady pro rodiny, které to potřebují, aby byly začleněny všechny děti

Aby se dětem naslouchalo při rozhodování, které ovlivňuje jejich životy, a ukazovalo se, co se změnilo na základě jejich slov

ZAČLEŇOVÁNÍ A SPRAVEDLIVÉ ZACHÁZENÍ

Co děti uvedly

- Chudoba může u dětí vyvolávat pocit studu nebo vyloučení, a to i v případě, že jsou k dispozici podpůrné služby, protože se mohou obávat, že s nimi ostatní budou zacházet jinak nebo je budou odsuzovat
- Některé děti čelí diskriminaci související se zdravotním postižením, etnickým původem, migrací, genderem a dalšími rozdíly
- Děti se cítí bezpečně, když je dospělí podporují, dodržují jasná pravidla a postupy a jednají spravedlivě a důsledně
- Děti se cítí začleněné, když mají kolem sebe dospělé, kterým mohou důvěřovat, kteří je berou vážně a naslouchají jejich názorům

O co děti žádaly

- Aby se zajistila podpora, která je praktická, poskytovaná ve správný čas a důsledně, zejména dětem, které čelí větším překážkám nebo potřebují dodatečnou pomoc
- Aby dospělí zasáhli proti šikaně a diskriminaci, když je vidí, a chránili důstojnost dětí tím, že s nimi budou jednat s respektem a budou se zasazovat o jejich práva
- Aby byla podpora poskytována způsobem, který chrání soukromí dětí, a to tak, aby je nevyčleňovala, aby se necítily jiné než ostatní
- Aby se děti mohly smysluplně podílet na rozhodování a mohly zjistit, co se na základě jejich připomínek změnilo

Obavy dětí jsou skutečné a zaslouží si, aby byly brány vážně a uznány, i když je dospělí nepovažují za důležité.

Chlapec, 16–17 let, Rumunsko

Všechny děti si zaslouží domov, internet, stravu, zdroje, zdravotní péči a vzdělání bez ohledu na etnickou, náboženskou nebo jinou skupinu, ale ne všechny děti je dostávají – to se musí změnit.

Chlapec, 15 let, Bulharsko

ŽIVOT VE ŠKOLE

Co děti uvedly

- Výlety, aktivity a vybavení mohou být spojeny s náklady, které mohou vytvářet překážky pro účast dětí
- Dodatečná podpora při učení není k dispozici vždy, když ji děti potřebují
- Testy, domácí úkoly a zkoušky mohou vytvářet velký tlak a stres
- Šikana a diskriminace mohou způsobit, že se děti ve škole necítí bezpečně
- Podpora dětí se zdravotním postižením a mimořádnými potřebami v každodenním školním životě nefunguje vždy dobře

O co děti žádaly

- Aby byly školní aktivity zdarma nebo levnější a aby se předem jasně vysvětlily veškeré náklady, včetně případných příplatků za materiály, výlety nebo vybavení, které by rodiny zpočátku nemusely očekávat
- Aby se stanovila jasná pravidla týkající se šikany a diskriminace, zajistilo se, že jim všichni rozumí, a důsledně se uplatňovala, aby byly jasné důsledky škodlivého chování a aby se děti cítily bezpečně a respektovaně a mohly se zapojovat do školního života
- Aby se dětem zajistila podpora při učení a měly v případě potřeby k dispozici školní poradce a školní sestry
- Aby byly děti zapojeny do rozhodování ve škole, aby se naslouchalo a přihlíželo k jejich názorům při provádění změn

Mnoho studentů si nemůže dovolit výlety nebo placené akce, a dokonce i kvůli malým nákladům se mohou cítit vyčlenění z kolektivu.

Ohnisková skupina, 16 až 17 let, Rumunsko

Bylo by hezké, kdyby se ve škole našel nějaký čas na to, abychom si promluvili o tom, co se právě děje, a o našich pocitech.

Dívka, 15 let, Dánsko

ZDRAVOTNÍ PÉČE

Co děti uvedly

- Dlouhé čekací doby mohou bránit tomu, aby se dětem dostalo pomoci a podpory, zejména v oblasti duševního zdraví
- Některým rodinám připadá náročné dojíždět za zdravotními službami, zejména za specializovanými službami, a pro rodiny žijící ve venkovských oblastech může být takové dojíždění dosti obtížné
- Překážkou mohou být náklady, zejména na zubaře, podporu v oblasti duševního zdraví a další odbornou léčbu
- Některé děti si nejsou jisté, kam se obrátit s žádostí o pomoc, zejména pokud je nemohou podpořit rodiče

O co děti žádaly

- Rychlejší přístup k lékařům a odborné péči, když ji děti potřebují
- Cenově dostupnou péči pro rodiny, které potřebují dodatečnou podporu, včetně zubní a specializované péče, jako je vyšetření zraku a brýle, podpora v oblasti duševního zdraví a logopedie
- Jasně a pro děti srozumitelné informace o tom, kde lze získat podporu
- Lepší a rychlejší podporu v oblasti duševního zdraví, včetně podpory poskytované ve školách

Může to vypadat takto: Sbíráám odvahu: „Dobře, dneska to řeknu,“ a pak už tam [školní sestra] ani není.

Dívka, 17 let, Švédsko

V každé škole by měl být povinně alespoň jeden psycholog a jeden sociální pracovník.

Dívka, 8 let, Portugalsko

STRAVOVÁNÍ, VČETNĚ JEDNOHO JÍDLA VE ŠKOLE DENNĚ

Co děti uvedly

- Zdravá strava je důležitá pro zdraví a učení, ale ne všechny děti ji dostávají každý den
- Bezplatné školní stravování není dostupné ve všech školách a někteří starší žáci ho nemohou dostat, protože podle pravidel na něj nemají nárok, i když jejich rodiny mají problémy
- Školní stravování není vždy kvalitní nebo jídlo nevypadá a nechutná vždy dobře
- Zdravější strava je často dražší než ta zpracovaná, a rodiny si ji tak někdy nemohou dovolit, i když by jí daly přednost před levnějšími, méně zdravými variantami
- Když jsou školy zavřené, například o prázdninách, může být přerušeno bezplatné školní stravování, takže některým dětem se v tomto období nedostává stejné podpory při stravování

O co děti žádaly

- Alespoň jedno zdravé jídlo během školního dne zdarma nebo cenově dostupné
- Levné a zdravé svačiny a nápoje k dispozici ve škole
- Kvalitnější a rozmanitější jídla ve školách, včetně ovoce a zeleniny
- Podporu stravování během prázdnin a uzavření škol, například prázdninové stravovací kluby nebo potravinové poukázky, které pomohou zajistit, aby děti měly dostatek jídla i v době, kdy je škola zavřená

Školy by měly poskytovat zdravá jídla nebo svačiny ve škole zdarma. Škola by měla být bezpečné místo.

Chlapec, 16 let, Polsko

Měli bychom se zaměřit na to, abychom rodičům a dětem ukázali, jak se doma zdravě stravovat. Mělo by se o tom více učit.

Chlapec, 17 let, Maďarsko

BYDLENÍ

Co děti uvedly

- V bezpečném domově mohou mít děti pocit, že jsou v bezpečí a je o ně postaráno, což podporuje jejich učení a zdraví
- Některé děti žijí v chladných, vlhkých nebo přeplněných domácnostech
- Placení nájemného a účtů za plyn, elektřinu a vodu může na rodiny vyvíjet tlak, což může u některých dětí vyvolávat obavy, že jiné děti přijdou o domov nebo se budou muset odstěhovat od svých kamarádů a školy
- Mladým lidem, kteří opouštějí ústavní péči, se při osamostatňování nemusí vždy dostat dostatečné podpory v oblasti bydlení

O co děti žádaly

- Aby se zajistilo, že budou domácnosti teplé, bezpečné a v dobrém stavu a aby byly problémy rychle odstraňovány, aby děti mohly žít pohodlně a zůstat zdravé
- Aby se pomáhalo rodinám s placením nájemného a účtů za topení, vodu a energie, když má rodina méně peněz
- Aby zajistil dětem dostatek prostoru a soukromí, včetně klidného místa na učení
- Aby se poskytovala lepší podpora mladým lidem, kteří opouštějí pěstounskou péči nebo dětské domovy

Mít svůj vlastní prostor a čisté a vytápěné bydlení – to rozhoduje o tom, zda se cítíte důstojně, nebo se stydíte.

Dítě, Francie

Pronajimatelé by měli mít zákonnou povinnost dodržovat minimální standardy, z kohoutku musí téct čistá voda, izolace musí být dostatečná.

Dívka, 17 let, Německo

A CO SE BUDE DÍT DÁL?

EU v roce 2026 využije vyjádření dětí spolu s informacemi od dospělých v jednotlivých zemích k přezkoumání pokroku a zlepšení plánů boje proti chudobě a vyloučení dětí. Názory dětí EU uplatní při přezkumu Evropské záruky pro děti a vnitrostátních plánů.

Odkaz na QR kód: https://eu-for-children.europa.eu/childrens-voices_cs

Pokud je vám méně než osmnáct let a potřebujete si s někým promluvit o tom, jak se cítíte, obraťte se na dospělou osobu, které důvěřujete, nebo kontaktujte [linku důvěry pro děti](#) ve vaší zemi.

#EUChildParticipation